

Sociální realita a způsob jejího poznání

Sociologie jako věda o společnosti

- Věda – soubor empiricky prokazatelných pravd.
- Společnost – souhrn individuí jednající s ohledem na jednání druhých v určitém historickém, prostorovém, kulturním a sociálním kontextu, jehož parametry mohou svým jednáním ovlivňovat jen částečně. (Keller J.)
- společnost tradiční, moderní a postmoderní.

Přehled sociologických disciplín

- Sociologie jednotlivých oblastí sociálního života.
- Sociologie jednotlivých stránek společenského života.
- Speciální sociologie společenských skupin.
- Sociologie sociálních činností a procesů.
- Sociální patologie.

Naturalismus v sociologii v 19. a na počátku 20. století

Vysvětlování fungování sociální reality pomocí analogie s přírodou.

Dělíme na:

- Mechanistický směr;
- Biologicky orientované teorie;
- Geografický determinismus.

Psychologismus v sociologii

Vysvětlování fungování společnosti pomocí psychiky individua a psychických jevů a procesů.

Nejvýznamnější :

- Psychologie davů (Gustav Le Bon 1841 – 1931);
- Psychoanalytická škola (Sigmund Freud 1856 – 1936);
- Behaviorismus (John Broadus Watson 1878-1958).

Sociologismus

Fungování společnosti je vysvětlováno z ní samé. Společnost je realita zvláštního druhu “sui generis” a nedá se vysvětlit ani podle přírody ani podle psychiky jedinců.

Sociologie je koncipována jako **věda o sociálních faktech** (Émile Durkheim 1858 – 1917).

Prvky sociální reality jsou sociální fakta, jejichž souhrnem je společnost.

Sociálním faktem je každý druh jednání, které je svou existencí nezávislé na individuu, ale je schopné vnějšího tlaku na jedince (móda, zákony, zvyky, obyčeje).